

A csomagküldő kereskedés és az elektronikus kereskedelmi szolgáltatás jogi szabályozásának kapcsolata

Connection between the legal regulation of mail-order trade and electronic trade services

At the beginning of the 21st century, mail-order trade and electronic trade services have become reasonably widespread, however there are still several questions regarding the application of related Hungarian legal regulation that have gone unanswered.

In this article the author attempts to provide an answer for the following questions:

1. "Should mail-order trade be regarded as a form of electronic trade?"
2. "What kind of connection is there between the legal regulation of mail-order trade and the contracts between those who are absent?"
3. "Does the registration obligation of the entrepreneur exist in case of products delivered in electronic ways?"
4. "Should the entrepreneur possess a store and an operation business (referring to the store) in pursuit of mail-order trade?"

A harmadik évezred hajnalán a csomagküldő kereskedés és az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások jelentős mértékű terjedésével, e kétfajta tevékenységgel kapcsolatban létrejött magyar jogi szabályozás vonatkozásában jó néhány kérdés merült fel a jogalkalmazás során. Ebben az előadásban a következők megválaszolására vállalkozom:

1. „Elektronikus kereskedelemnek minősül-e a csomagküldő kereskedelem?” [2001. évi CVIII. tv., 4/1997. (I. 22.) Korm. r., 15/1989. (IX. 7.) KeM r., TEÁOR 52.61];
2. „A csomagküldő kereskedelem és a távollévők között kötött szerződések jogi szabályozásának milyen kapcsolata van egymással?” [2001. évi CVIII. tv., 17/1999. (II. 5.) Korm. r., 4/1997. (I. 22.) Korm. r., 15/1989. (IX. 7.) KeM r.];
3. „Az elektronikus úton eljuttatott termékek esetében fennáll-e a csomagküldő kereskedést folytató vállalkozó nyilvántartásba vételi kötelezettsége?” [2001. évi CVIII. tv., 15/1989. (IX. 7.) KeM r.];
4. „A csomagküldő kereskedés folytatásához a vállalkozónak kell-e rendelkeznie üzlettel és az üzletre vonatkozó működési engedéllyel?” [4/1997. (I. 22.) Korm. r., 15/1989. (IX. 7.) KeM r.].

---

* BGF Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Kar, főiskolai adjunktus, állam- és jogtudományi doktor.

1. „Elektronikus kereskedelemnek minősül-e a csomagküldő kereskedelem?”

Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Tv.) 2. §-ának a) pontjában foglalt rendelkezés alapján e törvény alkalmazásában elektronikus kereskedelmi szolgáltatásnak minősül az *olyan információs társadalommal összefüggő szolgáltatás, amelynek célja áruk, illetőleg szolgáltatások üzletszerű értékesítése, beszerzése, cseréje*. E § f) pontja szerint (e törvény alkalmazásában) információs társadalommal összefüggő szolgáltatás az elektronikus úton, távollevők részére, rendszerint ellenszolgáltatás fejében nyújtott szolgáltatás, amelyhez a szolgáltatás igénybe vevője egyedileg fér hozzá.¹

A Tv. általános indokolása szerint *a törvény célja az e-kereskedelem irányelv 1. cikkével összhangban az elektronikus kommunikációs eszközök útján létrejött magánjogi jogviszonyok alapvető szabályainak meghatározása, illetve az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokhoz kapcsolódó jogi feltételek megteremtése*, annak alapulvételével, hogy ezt a kérdést – bár különböző aspektusból – már számos hatályos jogszabály érintőlegesen szabályozza. E már létező szabályozás körében kiemelkedő jelentőséggel bír *a távollevők között kötött szerződésekről szóló 17/1999. (II. 5.) Korm. rendelet*, amelynek szabályai már a Tv. megszületésekor is *alkalmazandóak voltak az elektronikus úton fogyasztókkal kötött szerződések esetében*. A Tv. az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások jellegzetességeit figyelembe véve *a hivatkozott kormányrendelethez képest speciális szabályozást kíván megvalósítani*.

A Tv. 2. §-ához fűzött részletes indokolás szerint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás fenti, az európai uniós definíciót átvevő meghatározása a számítógépes hálózatok útján végzett tevékenységek széles skáláját öleli fel. Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásoknak a Tv. szerinti meghatározása kiterjed továbbá az olyan szolgáltatásokra is, amelyeket a szolgáltató nem ellenérték fejében végez, így például az on-line információszolgáltatásra. Ugyanakkor *az olyan tevékenységek, mint az áruk szállítása vagy a szolgáltatások hálózaton kívüli nyújtása, nem tartoznak ebbe a körbe*. Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások részét képezik az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, amelyek célja áruk, illetőleg szolgáltatások üzletszerű értékesítése, beszerzése, cseréje. A definíció alapján két specifikum különbözteti meg az elektronikus

---

¹ A Tv. 1. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni a Magyar Köztársaság területéről nyújtott, valamint a Magyar Köztársaság területére irányuló információs társadalommal összefüggő szolgáltatásra. E § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint a Tv. hatálya nem terjed ki az e törvényben meghatározott magánjellegű kommunikációra. A Tv. 2. §-ának m) pontja alapján a Tv. alkalmazásában magánjellegű kommunikáció: az elektronikus levelezés vagy azzal egyenértékű szolgáltatás útján történő önkéntes és kölcsönös üzenetváltás – ideértve az ilyen üzenetváltás útján kötött szerződéseket is –, és az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználásával közölt információ, amennyiben az információt nem üzleti, gazdasági, kereskedelmi vagy közhasznú tevékenységhez, illetve közfeladat ellátásához kapcsolódóan teszik közzé.

kereskedelmi szolgáltatásokat: egyrészt az üzletszerűség, másrészt a törvényhozó által kiemelt cél, vagyis a szolgáltatások, illetve áruk értékesítése, beszerzése, cseréje – melyek *teljesítése* természetesen „off-line” is történhet [l. 2000/31/EK Irányelv (18) és (21)].

A Tv. 4. §-ának indokolása szerint ennek megfelelően a Tv. által megállapított előírások elsősorban a szolgáltató és az igénybevevő közötti *kapcsolat létrejötte során kívánnak megfelelő garanciákat teremteni*. E kötelezettség megállapítására az információs társadalmi viszonyok *egyik sajátosságára, a személyes jelenlét hiányára* való tekintettel van szükség.

A Tv. 5. és 6. §-ai rendelkeznek az elektronikus úton való szerződéskötés szabályairól, melyeket akkor is alkalmazni kell, ha a teljesítés nem elektronikus úton történik. Ennek keretében a Tv. 5. és 6. §-ához fűzött indokolásban foglaltak szerint a Tv. a felek egyidejű jelenlétének hiányára való tekintettel tartalmaz a szolgáltatóval szemben követelményeket. A szolgáltatók az interneten feladott „rendeléseket” ugyanis tipikusan elektronikus „formanyomtatványokon” fogadják. A szolgáltató és az igénybevevő közötti *személyes kapcsolat hiánya*, és az elektronikus üzenettovábbítási folyamat visszafordíthatatlan jellege tovább növeli az akarat hiányát kiküszöbölését szolgáló eszközök jelentőségét. A Tv. tehát ennek megfelelően az elektronikusan tett ajánlatokban esetlegesen felmerülő tévedések elkerülése érdekében, valamint a *felek távollétére* való tekintettel tartalmazza előírásait.

Az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 27. §-ának p) pontja alapján e rendelet alkalmazásában csomagküldő kereskedésnek az a kereskedelmi tevékenység minősül, amelynek során a kereskedő kizárólag az *áru* ismertetőjét (katalógusát) juttatja el a vásárlóhoz, vagy reklámban (hirdetésben) hívja fel az *árura* a figyelmet, és az ismertető, illetve reklám alapján kiválasztott és megrendelt *árut szállítja* (szállíttatja) a megjelölt címre.¹

Az egyes kereskedelmi tevékenységek gyakorlásáról szóló 15/1989. (IX. 7.) KeM rendelet (a továbbiakban: KeM r.) 10. §-ának j) pontja alapján e rendelet alkalmazásában csomagküldő kereskedésről akkor van szó, ha a kereskedő kizárólag az *áru* ismertetőjét (katalógusát) juttatja el a vásárlóhoz, vagy reklámban (hirdetésben) hívja fel az *árura* a figyelmet, és az ismertető, illetve reklám alapján kiválasztott és megrendelt *árut szállítja* (szállíttatja) a megjelölt címre. Megrendelés nélkül áru nem küldhető.²

A TEÁOR vonatkozó rendelkezései szerint az 52.61 jelű csomagküldő kiskereskedelem szakágazatba tartozik a bármilyen *áru* csomagküldő hálózaton keresztül történő kiskereskedelme. A vevő az *árut* reklámon keresztül, katalógusból, modell alapján vagy a reklám bármely más formáján (televízió, rádió, telefonon, interneten) keresztül ismeri meg és választja ki, és megrendelésére az eladó azt részére *megküldi*.³

¹ Vö. Korm. r. 1. §, 5. § (5) bek. a) pont, 19. §, 4. sz. melléklet.

² Vö. KeM r. 1. §, 2. § (1) bek., (4) bek. a) pont, 1. sz. melléklet 9. (TEÁOR 52.61).

³ L. a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszeréről (TEÁOR 2003) szóló 9003/2002. (SK 6.) KSH közlemény Mellékletét. Vö. uo. „52.63 Egyéb nem bolti kiske-

A hivatkozott rendelkezések alapján – véleményem szerint – a következő állapítható meg: a Korm. r. és a KeM r. szerinti csomagküldő kereskedelemre a Tv. hatálya csak akkor és annyiban terjed ki, ha és amennyiben e „csomagküldő kereskedelem” a Tv. tárgyi hatálya körében, azaz az 1. §-a (1) bekezdésének a) pontja, illetőleg 2. §-ának f) pontja szerinti információs társadalommal összefüggő szolgáltatásként is megjelenik.¹ A Tv. a „csomagküldő kereskedelem”-t (tevékenységet) kizárólag eme, „információs társadalommal összefüggő szolgáltatás”-i létszakaszában szabályozza. Ha e tevékenységnek ilyen megjelenési formája nincsen, akkor e tevékenység szempontjából a Tv. irreleváns, nem alkalmazható.

Abban az esetben, amikor a Korm. r. 1. §-a szerinti kereskedő a Korm. r. 27. §-ának p) pontja, a KeM r. 10. §-ának j) pontja szerinti „csomagküldő kereskedelem”-t a Tv. 1. §-a (1) bekezdésének a) pontja, illetőleg 2. §-ának f) pontja szerinti információs társadalommal összefüggő szolgáltatás”-ként is megjeleníti, a Tv. 2. §-ának a) pontjában foglalt „elektronikus kereskedelmi szolgáltatás” szerinti *áru szállítása, átadására* (a tevékenység e létszakaszára) a Tv. hatálya nem terjed ki.²

2. „A csomagküldő kereskedelem és a távollevők között kötött szerződések jogi szabályozásának milyen kapcsolata van egymással?”

E kérdés megválaszolásához – a fentiekén túl – a távollevők között kötött szerződésekről szóló 17/1999. (II. 5.) Korm. r. (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezést kell felhívni. E szerint a rendelet hatálya arra a szerződésre terjed ki, amelyet gazdálkodó szervezet vagy magyarországi fióktelepe útján külföldi székhelyű vállalkozás (a továbbiakban együtt: gazdálkodó szervezet) és *fogyasztó* köt egymással a gazdálkodó szervezet áruértékesítő, illetve szolgáltató tevékenységi körében kizárólag egy vagy több *távközlő eszköz használatán* (távollevők között kötött szerződés).³

---

reskedelem. Ebbe a szakágazatba tartozik: - bármely terméknek a fenti kiskereskedelmi formáktól eltérő értékesítése (...) internetes aukció”, és a Szolgáltatások Jegyzékéről (SZJ) szóló 9004/2002. (SK 7.) KSH közlemény Melléklet „52.61.2 Internetes kiskereskedelem (...) 52.63.10.9 Máshová nem sorolt, egyéb kiskereskedelem. Ide tartozik: internetes aukciós kiskereskedelme és az aukciós szolgáltatás.”

¹ Vö. Tv. 1. § (2)-(4) bek.

² A kereskedelmi tevékenység során a kereskedő elektronikus úton (interneten, on-line) hívja fel az *árura* a figyelmet, és az így kiválasztott és megrendelt *árut szállítja* (szállítatja) a megjelölt címre [(megrendelés nélkül áru nem küldhető); – 1. Korm. r. 27. § p) pont, KeM r. 10. § j) pont]; a vevő az *árut* interneten keresztül ismeri meg és választja ki, és megrendelésére az eladó azt részére megküldi [l. gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszeréről (TEÁOR 2003) szóló 9003/2002. (SK 6.) KSH közlemény (a továbbiakban: TEÁOR) Melléklet 52.61].

³ Az R. 1. §-ának (2) bekezdése értelmében a rendelet akkor alkalmazható, ha külön jogszabály a rendelet hatálya alá tartozó szerződésről eltérően nem rendelkezik. Vö. Tv. és általános indokolásának hivatkozott része. L. R. 1. § (3)-(4) bek., és „(5) E rendelet alkalmazásában távközlő eszköz: bármely eszköz, amely alkalmas a felek távollétében - szerző-

Ez alapján megállapítható, hogy az R. hatálya – az R. 1. §-ában foglalt rendelkezések szerint – *szervződésre* terjed ki. Az R. a polgári jogban – és nem a közigazgatási jogban – megjelenő, fogyasztóvédelmi szempontból jelentős jogszabály.¹ Véleményem szerint a csomagküldő kereskedelem és a távollevők között kötött szerződések jogi szabályozása között közvetlen kapcsolat nincsen: a csomagküldő kereskedést folytató gazdálkodó szervezetet annyiban érinti az R., amennyiben a fogyasztóval kötött szerződése az R. hatálya alá tartozik.

3. „Az elektronikus úton eljuttatott termékek esetében fennáll-e a csomagküldő kereskedést folytató vállalkozó nyilvántartásba vételi kötelezettsége?”

E kérdés a KeM r. 2. §-ának (1) bekezdésében, illetve a Tv. 4. §-a (1) bekezdésének d) pontjában foglalt rendelkezés értelmezése kapcsán merült fel. A KeM r. ezen bekezdése szerint a kereskedő a KeM r. 1. számú mellékletében felsorolt termékekkel kereskedelmi, ügynöki és bizományosi, valamint bármely áruval *csomagküldő kereskedést* akkor folytathat, ha a nyilvántartásba vételére jogosult szerv a kereskedőt és üzletét vagy raktárát, tárolóját (a raktár és tároló továbbiakban együtt: telephely) nyilvántartásba vette.² A KeM r. 1. számú mellékletének 9. pontjában szerepel a „Csomagküldő kiskereskedelem, termékre tekintet nélkül (TEÁOR 52.61)”.

Az elektronikus úton eljuttatott „termékek” (árunk nem minősülő szellemi alkotások³, szolgáltatások) esetében a csomagküldő kereskedést folytató vállalkozó nyilvántartásba vételi kötelezettsége nem érinti e termékek körét. A KeM r. alapján fennálló – szóban forgó – nyilvántartásba vételi kötelezettség a KeM r. 10. §-ának j) pontja szerinti csomagküldő kereskedést folytató kereskedő tekintetében áll fenn. A csomagküldő kereskedés „off-line” tevékenység; más kérdés az, hogy a csomagküldő kereskedést folytató vállalkozó (kereskedő) – a fentiekben említettek szerint – „on-line” is felhívja a figyelmet az árujára, és ilyenkor a Tv., illetve az R. ennyiben érinti a szolgáltatást, illetve a szerződést. A KeM r. szerinti nyil-

---

dés megkötése érdekében - szerződési nyilatkozat megtételére. Ilyen eszköz különösen a címzett vagy a címzés nélküli nyomtatvány, a szabványlevél, a sajtótermékben közzétett hirdetés megrendelőlappal, a katalógus, a telefon, az automata hívókészülék, a rádió, a videotelefon, videotex (mikroszámítógép képernyővel) billentyűzettel vagy érintőképernyővel, az elektronikus levél (e-mail), a távmásoló (telefax) és a televízió.” A gazdálkodó szervezetnek az R. szerinti tájékoztatási kötelezettségéhez l. R. 2-3. §§.

¹ L. pl. gazdálkodó szervezet tájékoztatási kötelezettsége [R. 2-3. §§, 7. § (2)-(3) bek.], fogyasztó elállási joga (R. 4-6. §§), bizonyítási teher szabályozása (10. §), fogyasztói jogról való lemondás érvényességének kizárása [11. § (1) bek.], egyoldalú diszpozitivitás [11. § (2) bek.]. Vö. Hámori Antal: A vendéglátás fogyasztóvédelmi jogi szabályozása. Bp., 2003. 137., 165-168. o.

² Vö. uo. (2)-(8) bek., és 4. §.

³ L. például gondolatok, megoldások, grafikai megjelölések (betű, szám, szín, alakzat stb.), áru formáját nem öltő művek, vagyoni értékű gazdasági, műszaki, szervezési ismeretek és tapasztalatok (know-how). Vö. Ptk. 86. §-ához fűzött indokolás és magyarázat.

vántartásba vételi kötelezettség nem azonos a Tv. 4. §-a (1) bekezdésének d) pontjában szereplő nyilvántartásba vételi kötelezettséggel, mert a KeM r. nem a Tv. szerinti „szolgáltató”¹ tevékenységének végzéséhez ír elő nyilvántartásba vételi kötelezettséget [hanem a KeM r. 1. §-ában foglalt kereskedőnek a KeM r. 2. §-ának (1) bekezdése szerinti „kereskedelmi, ügynöki és bizományosi, valamint bármely áruval csomagküldő kereskedés”-i tevékenységének folytatásához].² A KeM r. 10. §-ának j) pontja szerinti csomagküldő kereskedés³ esetében a kereskedő az akár „on-line” kiválasztott és megrendelt *árut szállítja* (szállíttatja) a megjelölt címre.

Az elektronikus úton eljuttatott termékek esetében akkor fog fennállni a szolgáltató (és nem a csomagküldő kereskedést folytató vállalkozó) Tv. szerinti nyilvántartásba vételi kötelezettsége, ha a jogalkotó – a Tv. 17. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – ezt rendeletben előírja. Ebben az esetben a KeM r. (és a Korm. r.) szerinti csomagküldő kereskedést folytató vállalkozó, ha a Tv. szerinti tevékenységet is végzi, a KeM r. szerinti tevékenysége tekintetében a KeM r. alapján fennálló nyilvántartásba vételi kötelezettsége, a Tv. szerinti tevékenysége vonatkozásában a Tv. 4. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerinti jogszabály alapján fennálló nyilvántartásba vételi kötelezettsége folytán kerül nyilvántartásba vételre.

4. „A csomagküldő kereskedés folytatásához a vállalkozónak kell-e rendelkeznie üzlettel és az üzletre vonatkozó működési engedéllyel?”

A Korm. r. 1. §-a értelmében a rendelet hatálya – a gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-kereskedelem, valamint a gyógyászati segédeszközökhöz kapcsolódó javító-karbantartó szolgáltatás kivételével – a kis- és nagykereskedelmi, a jármű- és üzemanyag-kereskedelmi, a lakossági fogyasztási cikk javítószolgáltató, a vendéglátó, a szálláshely-szolgáltató, az idegenforgalmi és a kölcsönző (a továbbiakban együtt: kereskedelmi) tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetekre (Ptk. 685. § c) pont), külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeire és a saját előállítású áruját üzletben értékesítő termelőre (a továbbiakban együtt: kereskedő) terjed ki.

A Korm. r. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a kereskedő – e § (2) bekezdésében foglaltak kivételével – csak a Korm. r. 2. számú mellékletében meghatározott

---

¹ A Tv. 2. §-ának k) pontja alapján a Tv. alkalmazásában „Szolgáltató: az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó természetes, illetve jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet”.

² A Tv. 4. §-a (1) bekezdésének d) pontjához l. a Tv. 17. §-ának (3) bekezdését [a belkereskedelmi tevékenységek (pl. csomagküldő kereskedés) vonatkozásában: az elektronikus kereskedelmi szolgáltatás – Tv. 2. § a) pont – gyakorlása részletes feltételeinek rendeleti szabályozása].

³ Vö. Korm. r. 27. § p) pont, TEÁOR 52.61.

működési engedéllyel rendelkező üzletben folytathat kereskedelmi tevékenységet.

A Korm. r. 5. §-a (5) bekezdésének a) pontja alapján a jegyző a kiadott működési engedélyen és a nyilvántartásban csomagküldő kereskedelmi tevékenység esetén „CS” jelölést alkalmaz.

A Korm. r. 19. §-ának (1) bekezdése expressis verbis kimondja, hogy csomagküldő kereskedést kizárólag üzlettel és az üzlet profiljának megfelelő üzletként tartalmazó működési engedéllyel rendelkező vállalkozás folytathat.¹

A hivatkozott rendelkezések alapján az alábbiak állapíthatók meg:

A Korm. r. az 1. §-ában meghatározott (kiskereskedelmi) hatály alól nem veszi ki a „nem bolti kiskereskedelem” kategóriáját.² A Korm. r. 5. §-a (1) bekezdésének rendelkezéséből és 1. számú mellékletének tartalmából ugyan még nem következik, hogy ez a kategória a Korm. r. hatálya alá tartozik (az 1. számú melléklet ugyanis nem tartalmazza a „nem bolti kiskereskedelem” kategóriáját), az 5. § (5) bekezdésének a) pontja és a 19. § (1) bekezdése alapján (amit a 4. számú melléklet is „megerősít”³) azonban egyértelmű, hogy a „csomagküldő kiskereskedelmi tevékenység” esetén is rendelkezni kell üzlettel⁴ és az üzletre vonatkozó működési engedéllyel⁵. E tevékenység Korm. r. hatálya alá tartozását az is alátámasztja, hogy a Korm. r. 27. §-ának p) pontjában definiálva van a „csomagküldő kereskedelem” fogalma. A Korm. r. – a 2. § (1) bekezdésében, valamint a 28. § (4) bekezdésében foglaltak által – egyértelműen rendelkezik arról, hogy az 1. § szerinti kereskedő milyen esetekben köteles (főszabályként) a Korm. r. 2. számú mellékletében meghatározott működési engedéllyel rendelkező üzletben folytatni a kereskedelmi tevékenységet.⁶

Annak nincs jogi jelentősége, hogy a Korm. r. 1. számú melléklete nem nevesíti a „nem bolti kiskereskedelem”, és azon belül a „csomagküldő kiskereskedelem” kategóriáját, mivel a „nem bolti kiskereskedelem” nem az áruk (szakosodása, fajtája) szempontjából, hanem a kereskedelem formája szerint történő TEÁOR-besorolást tükrözi;⁷ a Korm. r. viszont az 1. számú mellékletében az áruk (szako-

¹ A Korm. r. 19. §-ának (2) bekezdése értelmében csomagküldő kereskedelem útján gyógynövény csak a Korm. r. 12. §-ában foglaltak szerint, az élelmiszerek közül csak engedélyezett élelmiszer-előállító helyen készült és csomagolt, hűtés nélkül tartósan tárolható élelmiszer értékesíthető.

² A TEÁOR alapján (melléklet) a „csomagküldő kiskereskedelem” (uo. 52.61) a „nem bolti kiskereskedelem” (uo. 52.6) körébe tartozik. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 52. §-a alapján a(z) állami irányítás egyéb jogi eszközei közé tartozó) statisztikai közlemény kötelező rendelkezés.

³ L. „CS” jel.

⁴ L. Korm. r. 27. § a) pont.

⁵ L. uo. 2. sz. melléklet.

⁶ Vö. uo. 1. §. A Korm. r. 28. §-ának (4) bekezdése kimondja: „Nem kell működési engedélyt kérnie az ipari tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnek - kivéve az élelmiszer-előállítókat -, ha a termelő és értékesítő tevékenységét egy helyiségben folytatja, és rendelkezik a termelőtevékenységéhez szükséges, más jogszabályokban meghatározott feltételekkel, illetve engedélyekkel.”

⁷ Vö. TEÁOR Melléklet 52.

sodása, fajtája) szempontjából osztályoz, és ehhez képest rendelkezik az üzlet, és az ahhoz szükséges (az üzlet profiljának megfelelő üzletkört tartalmazó) működési engedély megköveteléséről, annak feltételeiről.¹

A fentiek alapján tehát az a kereskedő² folytathat csomagküldő kiskereskedelmi tevékenységet („csomagküldő kereskedés”-t), az adott áruk körében, aki ebben a tekintetben rendelkezik üzlettel, és az arra vonatkozó működési engedéllyel. A jogalkotói szándék – a hivatkozott rendelkezésekből következően – arra terjedt ki, hogy a különböző áruk értékesítésére vonatkozó jogi szabályozást például „csomagküldő kiskereskedelem”-mel se lehessen „kijátszani” (megsérteni). E tekintetben a jogi szabályozás egyértelmű [ld. Korm. r. 2. § (1) bek., 28. § (4) bek.]. Mindebből az következik, hogy annak a kereskedőnek, aki csomagküldő kiskereskedelmi tevékenységet („csomagküldő kereskedés”-t) folytat, a TEÁOR 52.1–52.5 körébe tartozó besorolással is rendelkeznie kell (a „nem bolti kiskereskedelem” kategóriái ugyanis csak a kereskedelem egyéb formáira vonatkoznak, és nem az áruk körére).

A fentiekkel összhangban van a KeM r. 2. §-a (4) bekezdésének a) pontjában foglalt rendelkezés: „A nyilvántartásba vételre jogosult szerv a kereskedőt, illetve azt az üzletét(eit) vagy telephelyét(eit), ahol a tevékenység folytatására jogosult, akkor veszi nyilvántartásba, ha a) állandó telephellyel, kiskereskedelmi és csomagküldő tevékenység esetén üzlethelyiséggel; [...] rendelkezik; [...]”³.

A statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Stt.), valamint a végrehajtásáról szóló 170/1993. (XII. 3.) Korm. rendelet a fenti tárgyban nem tartalmaz rendelkezést; csupán a KSH feladatai között nevesítve van a „statisztikai osztályozások kialakítása”⁴ is. A TEÁOR-t tartalmazó statisztikai közlemény alacsonyabb rangú jogforrás (és nem is jogszabály), mint a Korm. r. és a KeM r. Ezért a Jat. 1. §-ának (2) bekezdésében foglalt követelmény akkor sem sérül, ha a TEÁOR tartalmához képest esetleg eltérnek a hivatkozott jogszabályok rendelkezései.

A fentiek alapján – véleményem szerint – csomagküldő kereskedést kizárólag üzlettel és az üzlet profiljának megfelelő üzletkört tartalmazó működési engedéllyel rendelkező vállalkozás folytathat [Korm. r. 19. § (1) bek.]⁵.

---

¹ Vö. Korm. r. 3., 5. és 6. sz. mellékletek, valamint uo. pl. 4. §.

² L. Korm. r. 1. §.

³ Vö. KeM r. 2. § (6) bek. c) pont.

⁴ L. Stt. 6. § (1) bek. f) pont.

⁵ L. Korm. r. 19. § (2) bek.